

"ПОДИР СЕНКИТЕ НА ОБЛАЦИТЕ" - ВЪЗМОЖНИТЕ АНТОЛОГИЧНИ КОНТЕКСТИ

Цветан Ракъовски

Тя излиза в средата на м. март 1910 година. Годината е изключително интересна откъм поетически явления - шест месеца по-късно е публикувана *На Острова на блажените* (Антология), а в самия край на годината - *Българска антология* (Нашата поезия от Вазова насам), съставена от Д. Подвързачов и Д. Дебелянов.

На пръв поглед стихосбирката *Подир сенките на облаците* не би могла и да бъде по-ясна като факт от поетическия път на Яворов. Само че името "стихо-сбирка" не е съвсем точно, защото *Подир сенките на облаците* имитира модела на книга с "избрани" творби. "Стихосбирка" не е съвсем точно жанрово име и поради процесуални и функционални причини - процесуални са, защото новата книга на Яворов заема определено позиция спрямо гледните точки на контекстите на българската литература и функционални са от гледна точка на начина, по който книгата на Яворов гради представи за тези контексти.

И едно уточнение. Когато интерпретираме *Подир сенките на облаците*, е задължително да се съобразяваме с композицията, която гарантира идеята на автора. Защото чрез книгата Яворов за първи път дава плът на една глобална идея за българската литература, за нейните проблемни и опорни идеи, теми и език.

При един прецизен поглед към "избраното" на К. Христов и П. П. Славейков не може да не се сблъскаме с видимия еkleктизъм, при което селекцията си остава за сметка на субективни решения и дори пристрастия¹. Подчертавам това, защото *ПСО* е колкото сума на "най-добрите стихотворения от досегашните сбирки"², толкова и внимателна, не само субективна, а подчинена на оценъчни и обективизиращи критерии подборка.

Тази книга на Яворов има всичките претенции на и се държи като Първата глобална Антология на българската поетологическа мисъл. Изпреварила истинската *Българска антология* на Подвързачов и Дебелянов почти с година време, Яворовата книга няма нищо общо и с криворазбраната антологичност на *Лъчите на поезията* (Стихотворен сборник, 1901 г.) и нейния пълен еkleкти-